

Emmeloord, 18 december 2007.

Onderwerp

Verlichtingsplan 2008-2012

Voorgenomen besluit

1. het "Verlichtingsplan 2008-2012" vaststellen;
2. instemmen met keuze 2;
3. de financiële gevolgen ervan conform het voorstel uit de beleidsplanning 2008-2012, onderdeel "nieuw beleid" verwerken;
4. in de planperiode 2008-2012 uitvoering aan het plan geven;
5. met ingang vanaf 2013 in de beleidsplanning een structureel extra bedrag van € 94.507,- opnemen voor de openbare verlichting.

Advies raadscommissie

De commissie van advies voor Woonomgeving adviseert unaniem positief omtrent dit voorstel en adviseert het voorstel als hamerstuk te beschouwen.

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming**Aanleiding**

Het is gewenst en noodzakelijk om beleidsuitgangspunten vast te stellen voor het planmatig onderhoud van de gemeentelijke openbare verlichting. De wens komt voort uit de behoefte om een goede basis te leggen voor de inspanningen en financiële middelen die de gemeente in het beheer van de verlichting steekt.

Het hebben van een plan waarin de keuzes voor het beheer van de gemeentelijke verlichting zijn vastgelegd, is tegelijk ook een verplichting die het gemeentebestuur heeft. Deze verplichting komt voort uit artikel 18, lid 1 van de 'Financiële verordening gemeente Noordoostpolder' (hierna: Financiële verordening). Op grond van dit artikel dient het college ten minste eens per vier jaar een nota aan de gemeenteraad voor te leggen met uitgangspunten die zij hanteert bij het onderhoud van de openbare ruimte met de verwachte kosten daarvan. De gemeenteraad moet het plan vervolgens binnen drie maanden na de aanbieding vaststellen.

Bij deze nota treft u het 'Verlichtingsplan 2008-2012' aan. Dit plan is bedoeld als invulling van de bovengenoemde verplichting voor zover het gaat om de gemeentelijke openbare straatverlichting. In dit plan wordt een beeld geschetst van de huidige situatie van de openbare verlichting en kan een keuze gemaakt worden voor de gewenste situatie. Als uitgangspunt voor de beoordeling worden de vigerende richtlijnen en aanbevelingen voor openbare verlichting gehanteerd en deze worden getoetst aan de inzichten verkregen uit de lokale praktijk. Op grond hiervan worden twee keuzes voorgelegd. Wanneer een keuze is gemaakt zal deze vertaald worden naar uitvoeringsplannen.

Beoogd effect

Dit plan vervult de functie van een beleidsplan voor realisatie en planmatig beheer van de gemeentelijke openbare verlichting. Met het beleidsplan wordt de koers uitgezet voor het nemen van concrete beslissingen rond realisatie en onderhoud van de openbare verlichting.

Keuzemogelijkheden

Welk ambitieniveau willen wij nastreven:

Keuze 1 Verlichting Noordoostpolder opwaarderen naar landelijke normen en richtlijnen

Het huidige lichtmastenbestand van de gemeente Noordoostpolder voldoet niet geheel aan de huidige versie van de NPR 13201-1¹ (versie van 2002). Nieuwe woonwijken en overige gebieden (zoals Emmelhage, inbreidingslocaties en de uitbreidingen van de dorpen) worden wel volgens de normen ingericht, maar de bestaande gebieden (met name in de oudere woonwijken) voldoen nog niet aan de richtlijn.

Bij keuze 1 worden maatregelen genomen om aan de landelijke normen en richtlijnen te voldoen. Verder zullen onder andere bij deze keuze het energieverbruik worden gereduceerd, onderhoudssystematiek worden omgevormd, de niet verhaalbare schades gedeclareerd en de vervangingspiek opgevangen.

Keuze 2 Terugdringen klachten o.b.v. omvormen onderhoudssystematiek

Bij keuze 2 wordt alleen de kwaliteit van de huidige verlichting verbeterd, waardoor de klachten worden teruggedrongen en de juridische aansprakelijkheid sterk afneemt. Verder zullen onder andere bij deze keuze het energieverbruik worden gereduceerd, de niet verhaalbare schades gedeclareerd en de vervangingspiek opgevangen.

Vergelijk varianten/Voor- en nadelen

- *Keuze 1: openbare verlichting opwaarderen naar landelijke normen en richtlijnen*

Voordelen:

- voldoet aan de landelijke normen en richtlijnen (NPR 13201-1);
- In geval van juridische aansprakelijkheid wordt de NPR 13201-1 als uitgangspunt genomen en zal de gemeente hieraan voldoen;
- klachten van burgers zullen afnemen;
- energieverbruik wordt gereduceerd.

Nadelen:

- Wanneer de verkeers- en sociale veiligheid in de wijk goed is geeft extra verlichting volgens NPR 13201-1 over het algemeen meer overlast. Deze overlast ontstaat doordat bewoners een lichtmast voor de deur krijgen of dat er veel meer "onprettig" licht in huis valt of kleinere parkeerplaatsen a.g.v. bij plaatsen masten.
- de structurele kosten zijn hoger dan bij keuze 2;
- Niet kostendekkend in planperiode 2008-2012

- *Keuze 2: terugdringen klachten d.m.v. omvormen onderhoudssystematiek;*

Voordelen:

- klachten van burgers zullen afnemen;
- energieverbruik wordt gereduceerd;
- de structurele kosten zijn lager dan bij keuze 1
- Kostendekkend in planperiode 2008-2012

Nadelen:

- Voldoet niet aan de landelijke normen en richtlijnen;
- In geval van juridische aansprakelijkheid wordt de NPR 13201-1 als uitgangspunt genomen en zal de gemeente een afwijking ervan moeten kunnen motiveren of de ontstane schade betalen. Overigens is de kans zeer klein dat een rechtbank de gemeente juridisch aansprakelijk stelt doordat deze niet voldoet aan de NPR richtlijn. Dit heeft met name te maken met de continu voortschrijdende ontwikkelingen en inzichten voor de openbare ruimte.;

¹ De eerste uitgave van deze richtlijn verscheen in 1957. Sindsdien is de richtlijn diverse keren herzien en zijn o.a. de aanbevelingen voor de lichtopbrengst per oppervlakte-eenheid (lux) gewijzigd.

- De openbare verlichting in nieuwbouwprojecten voldoet wel aan landelijke normen en richtlijnen. Hierdoor laat de openbare verlichting in nieuwbouwprojecten in toenemende mate verschillen zien met verlichting in de bestaande woonomgevingen. De vraag uit de oudere woonwijken om ook deze gebieden conform de norm aan te passen, zal wellicht toenemen.

Financiën

In tabel 1 en 2 wordt aangegeven welk budget benodigd is om het beheer en onderhoud volgens keuze 1 en 2 uit te voeren.

Financieel overzicht keuze 1

Bij keuze 1 is het tekort in deze planperiode €207.235,-. Dit is exclusief uitbreiding (circa 1% per jaar) en indexering.

De begroting van keuze 1 voor de planperiode 2008-2012 staat in tabel 1 aangegeven. In het **verlichtingsplan** staat in **hoofdstuk 6.1** een toelichting van de verschillende posten.

Keuze 1 verlichting opwaarderen naar landelijke normen en richtlijnen			
Jaar	2008	2009-2011	2012
1. Huidig beschikbaar budget (2008)	539.161	539.161	539.161
2. Eenmalig budget volgens Uitvoeringsplan wegwerken achterstallig onderhoud I.h.k.v. beleidsplanning 2008-2012 (€500.000)	445.852	18.044	
3. EIGEN PERSONEEL	-105.314	-105.314	-105.314
4 BEHEER & ONDERHOUD			
4.0 Huidig budget regulier onderhoud/groot onderhoud	-222.257	-222.257	-222.257
4.1 Meerkosten voldoen aan NPR 13201-1	-40.733	-40.733	-40.733
4.2 Meerkosten groot onderhoudsbudget i.v.m. vervangingsgolf lichtmasten	-26.665	-36.665	-36.665
4.3 Besparing door overgaan van correctief onderhoud naar preventief onderhoud	19.000	24.000	24.000
4.4 Opbrengsten door reclametoepassingen derden	6.624	6.624	6.624
4.5 Eenmalig bedrag wegwerken achterstallig onderhoud	-445.852	-18.044	
Totaal	-709.883	-287.075	-269.031
5 SCHADE & VANDALISME			
5.0 Huidig budget schade en vandalisme	-17.935	-17.935	-17.935
5.1 Opbrengsten door declareren niet verhaalbare schade	25.000	25.000	25.000
5.2 Extra kosten vandalisme bovenop huidig budget	-36.565	-36.565	-36.565
Totaal	-29.500	-29.500	-29.500
6 ENERGIE			
6.0 Huidig budget energiekosten	-210.831	-210.831	-210.831
6.1 Besparing door energiebesparende maatregelen	22.230	27.230	27.230
6.2 Meerkosten voldoen aan NPR 13201-1	-714	-714	-714
6.3 Meerkosten vervangen SOX lampen	-3.000	-3.000	-3.000
6.4 Opbrengsten door verbruik d.derden (reclame etc)	552	552	552
6.5 Verekening stelpost volgens dekkingsplan 2006-2011	10.000	10.000	10.000
Totaal	-181.763	-176.763	-176.763
GENERAAL TOTAAL			
	-41.447	-41.447	-41.447
Totaal 2008-2012 tekort		-207.235	

Tabel 1: Exploitatieoverzicht voor keuze 1 voor de periode 2008 tot en met 2012 in euro's

Financieel overzicht keuze 2

Keuze 2 is kostendekkend voor deze planperiode 2008-2012. Dit is exclusief uitbreiding (circa 1% per jaar) en indexering.

De begroting van keuze 2 voor de planperiode 2008-2012 staat in tabel 2 aangegeven. In het **verlichtingsplan** staat in **hoofdstuk 6.2** een toelichting van de verschillende posten.

Keuze 2 terugdringen klachten o.b.v. omvormen onderhoudssystematiek			
Jaar	2008	2009-2011	2012
1. Huidig beschikbaar budget (2008)	539.161	539.161	539.161
2. Eenmalig budget volgens Uitvoeringsplan wegwerken achterstallig onderhoud I.h.k.v. beleidsplanning 2008-2012 (€500.000)	445.852	18.044	
3. EIGEN PERSONEEL	-105.314	-105.314	-105.314
4 BEHEER & ONDERHOUD			
4.0 Huidig budget regulier onderhoud/groot onderhoud	-222.257	-222.257	-222.257
4.1 Meerkosten groot onderhoudsbudget i.v.m. vervangingsgolf lichtmasten	-26.665	-36.665	-36.665
4.2 Besparing door overgaan van correctief onderhoud naar preventief onderhoud	19.000	24.000	24.000
4.3 Opbrengsten door reclametoepassingen derden	6.624	6.624	6.624
4.4 Eenmalig bedrag wegwerken achterstallig onderhoud	-445.852	-18.044	
Totaal	-669.150	-246.342	-228.298
5 SCHADE & VANDALISME			
5.0 Huidig budget schade en vandalisme	-17.935	-17.935	-17.935
5.1 Opbrengsten door declareren niet verhaalbare schade	25.000	25.000	25.000
5.2 Extra kosten vandalisme bovenop huidig budget	-36.565	-36.565	-36.565
Totaal	-29.500	-29.500	-29.500
6 ENERGIE			
6.0 Huidig budget energiekosten	-210.831	-210.831	-210.831
6.1 Besparing door energiebesparende maatregelen	22.230	27.230	27.230
6.2 Meerkosten vervangen SOX lampen	-3.000	-3.000	-3.000
6.3 Opbrengsten door verbruik d.derden (reclame etc)	552	552	552
6.4 Verekening stelpost volgens dekkingsplan 2006-2011	10.000	10.000	10.000
Totaal	-181.049	-176.049	-176.049
GENERAAL TOTAAL			
	0	0	0
Totaal 2008-2012		0	

Tabel 2: Exploitatieoverzicht voor keuze 2 voor de periode 2008 tot en met 2012 in euro's

Doorkijk beheerskosten vanaf 2013

Vanaf 2013 komt de vervangingsgolf van lichtmasten op gang. Om die reden moet het (groot) onderhoudsbudget van verlichting vanaf 2013 nogmaals structureel verhoogd worden met €94.507,- van €36.665,- tot €131.172,-.

Millenniumgemeente

Sinds medio 2007 is de gemeente Noordoostpolder "Millennium gemeente". Dit houdt o.a. in dat de gemeente duurzaam omgaat met grondstoffen en energie.

De openbare verlichting neemt een substantieel deel in van het totale energiegebruik van de gemeentelijke voorzieningen en bijna 50% van het totale verlichtingsbudget. In het kader van Millennium gemeente wordt nader onderzocht om via duurzame energie te voorzien in de eigen energiebehoefte. Hierbij kan gedacht worden aan onder andere windenergie.

Verder ontwikkelt de led-technologie zich stormachtig. De toepassing van leds bespaart aanzienlijk op het energieverbruik. De investering voor het toepassen van led-verlichting is op dit moment echter nog hoog. Daarom is dit in de huidige situatie geen optie. Door de snelle ontwikkeling van led-verlichting wordt verwacht dat de prijzen snel zullen dalen. Om die reden wordt de led-verlichting aan het eind van deze planperiode opnieuw afgewogen en is de kans groot dat deze (kleinschalig) toegepast kan worden. Verder is op dit moment de LED-verlichting sterk in ontwikkeling.

Om bovenstaande reden is het wellicht mogelijk om in de toekomst de besparing in energiekosten te gaan gebruiken voor het opvangen van de vervangingspiek.

Planning/uitvoering

Het onderhoud van de verlichting is een taak die steeds opnieuw moet worden uitgevoerd om de verlichting in stand te houden. Het beleid in dit plan is daarom in beginsel voor onbepaalde tijd vastgesteld en zal worden uitgevoerd tot op het moment dat het plan wordt geactualiseerd of gewijzigd (zie ook de onderstaande paragraaf 'Evaluatie'). Daarnaast bevat het plan een paar éénmalige acties, zoals het wegwerken van achterstallig onderhoud en het treffen van energiebesparende maatregelen. De uitvoering hiervan is eenmalig, maar wordt over meerdere jaren gespreid.

Communicatie

Om bekend te maken dat u een Beleidsplan voor de openbare verlichting heeft vastgesteld, zal een algemene publicatie op de PLUS-pagina worden geplaatst.

Evaluatie

Het beleid in dit plan wordt in 2012 geëvalueerd. Dat jaar vormt een natuurlijk moment voor evaluatie omdat dan een nieuw plan moet worden opgesteld.

Bijlagen

Het " Beleidsplan openbare verlichting 2008-2012" is bijgevoegd.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder: L.G. Voorberg

Steller : R. Burghoorn, (0527) 633462, R.Burghoorn@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 december 2007,
no. 22129-1;

gelet op artikel 18, lid 1 van de *Financiële verordening gemeente Noordoostpolder*,

B E S L U I T:

1. het "Verlichtingsplan 2008-2012" vast te stellen;
2. in te stemmen met keuze 2;
3. de financiële gevolgen ervan conform het voorstel uit de beleidsplanning 2008-2012, onderdeel "nieuw beleid" te verwerken;
4. in de planperiode 2008-2012 uitvoering aan het plan te geven;
5. met ingang vanaf 2013 in de beleidsplanning een structureel extra bedrag van € 94.507,- op te nemen voor de openbare verlichting.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 24 januari 2008.

De griffier,

de voorzitter,